

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Mfv.II.10.027/2026/5.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró
Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró
Dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes
cím1

A felperes képviselője:
Dr. Hantos Ádám ügyvéd /Hantos Ügyvédi Iroda/
cím2

Az alperes: alperes
cím3

Az alperes képviselője:
Dr. Kovács K. Zoltán ügyvéd /Dr. Kovács K. Zoltán Ügyvédi Iroda/
cím4

A per tárgya: egészségsértés miatti kárfelelősség

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.112/2025/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 24.M.70.084/2023/69.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.112/2025/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és ugyanezt a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét személyenként 1.140.000 (egymillió-száznegyvenezer) forint és 307.800 (háromszázhétezer-nyolcszáz) forint áfa összegben, a felülvizsgálati eljárás illetékét 2.329.900 (kétf millió-háromszázhuszonkilencezer-kilencszáz) forintban állapítja meg, amelynek viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2018. január 10-től állt az alperes alkalmazásban motorfűrész kezelő munkakörben. Az erre vonatkozó bizonyítványát 2014. március 5-én szerezte meg, majd 2019. november 14-én felnőttképzés keretében fakitermelő rész-szakképesítést kapott.

[2] Az alperes az cég1-vel szerződéses jogviszonyban áll, amely alapján nagy, közép- és kisméretű vezetékeknél védőövezet kialakítási és karbantartási feladatokat, valamint üzemzavar elhárítást végez. Az cég1 2020. február 5-én e-mailben kereste meg az alperest, és az helységi szigetelt hálózatra dőlt fal eltávolítását kérte. Ez az e-mail a helyszínen elérhető személy telefonszámát is tartalmazta.

[3] Az alperes a személy1 által vezetett munkacsoportot küldte a helyszínre, akik megállapították, hogy a feladat ellátásához emelőkosaras gépjármű szükséges. A helyszínről fényképfelvételeket készítettek. Ezt követően személy2 az alperes operatív irányítója a felperest és személy3t küldte a helyszínre, akiket megérkezésükkor, 15 óra 26 perckor személy4 bejelentő fogadta. Az üzemzavar helyszínére vezette a munkavállalókat, ahol az üzemzavart okozó két fa eltávolítását megkezdték. Utóbb úgy ítélték meg, hogy egy harmadik fa is potenciális veszélyt jelent a vezetékekre nézve, mert az egy negyedik fára rádőlt. Ezen harmadik fa eltávolítása során a felperes munkahelyi balesetet szenvedett. A munkabaleseti jegyzőkönyv tanúsága szerint amikor a felperes és személy3 a helyszínre értek, az üzemzavart

okozó kettő darab fán kívül észrevettek, egy a biztonsági övezeten kívüli, a munkabaleseti jegyzőkönyv szerint a vezetéktől 6,3 méter távolságra lévő, a nyomvonallal közel párhuzamosan álló fát, amely lombkoronájának egy másik fa nekidőlt. A harmadik fa nem okozott üzemzavart, ennek ellenére a felperes munkavezetőként úgy döntött, hogy eltávolítják ezt a fát is. személy³ a terepes kosaras autóval a felperes által kijelölt helyre állt, és előkészítette a munkát a két darab üzemzavart okozó fa eltávolításához. A felperes végezte a kosaras autóból a hálózatra dőlt két darab fa eltávolítását, majd ezt követően utasította személy³t, hogy álljon át a kosaras autóval a harmadik fához, hogy annak lombkoronáját a felperes el tudja távolítani. A lombkorona levágása során az a csatlakozó vezetékre zuhant, amelyet leszakított. Ennek következtében a vezeték kiszakadt a tanya mérőórájából, és a kerítésre esett. Ezután a felperes személy⁴sal elhagyta a munkaterületet, és elmentek megnézni, hogy a vezeték nem ér-e hozzá a kerítéshez, nehogy esetleg áramütést okozzon. Amikor visszatértek a munkaterületre, a gallyakat eltávolították a földön heverő csatlakozó vezetékről, a felperes pedig felhívta személy²t, akinek elmondta, hogy az üzemzavart okozó két fát eltávolították, az elhárítás közben azonban leszakadt a csatlakozó vezeték. Ezt személy² a megrendelőnél szóban és írásban is bejelentette, megkérdezve, hogy van-e újabb üzemzavari helyszín. A diszpécser újabb helyszínt jelölt meg.

[4] Eközben a baleset helyszínén a felperes utasította személy³t, hogy döntse ki az általa már félbevágott harmadik fát, amely mintegy 10 méter hosszú, és a lombkorona lezuhanása után körülbelül 30 fokban megdőlt állapotban volt. A fa jelentős dőlésszöge alapján majdnem pontosan meghatározható volt a fa várható dőlésének a helye. személy² 16 óra 32 perckor felhívta a felperest, hogy helység²ban a benzinkúton, azaz a következő munkavégzési helyen kell találkozniuk az cég¹ szerelőivel, akik a következő üzemzavar helyszínére vezetik őket.

[5] Közben személy³ megkezdte a harmadik fa döntését, de előtte megnézte, hogy személy⁴ és a felperes nincsenek-e a fa hatósugárnak kétszeres távolságába, és jelezte, hogy megkezdte a fa döntését. Amiatt is szólt, hogy dől a fa. személy³ által megkezdett fakivágási művelet alatt a baleseti jegyzőkönyv szerint a felperes és személy⁴ szabálytalanul a biztonsági övezeten belülrre mentek, amellyel mindketten veszélyeztetve voltak. A felperes a bejelentőtől körülbelül 1,5 méter távolságra volt, amikor hallotta a fa dőlésére vonatkozó jelzést. A felperes bár elugrott annak érdekében, hogy a fa súlyosabb sérülést ne okozzon, azonban az így is ráesett. A balesetet követően a bejelentő, személy⁴ hívta a mentőket, személy³ pedig személy⁵et, a munkáltató ügyvezetőjét.

[6] A balesetet követően a felperes 23 napig állt kórházi kezelés alatt, az orvosi leletek alapján karjában és gerincében maradandó egészségkárosodást szenvedett.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[7] A felperes keresetében különböző jogcímeken vagyoni kártérítés és sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest perköltség viselés mellett.

[8] Álláspontja szerint a munkáltató azért tartozik felelősséggel a baleset bekövetkezéséért, mert sem a felperes, sem a fa kidöntését végző személy³ nem rendelkezett az adott munka végzéséhez szükséges két éves munkatapasztalattal, továbbá személy³ nem győződött meg arról, hogy üres-e a biztonsági zóna, ezzel megszegte az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) 3.2.14. pontjában foglaltakat.

[9] A felperes keresete jogalapjaként a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 166. §-177. §-ára, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V.

törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:48. §, 6:522. §-534. §-aira hivatkozott, valamint munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 2. §-át, 18. § (1) bekezdését, 40. §-át, 42. §-át, 54. §-át jelölte meg. Utalt továbbá a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiuma 1/2018. (VI. 25.) KMK véleményében foglaltakra.

[10] Álláspontja szerint a munkáltató részéről nem volt elháríthatatlan a baleset bekövetkezése, sem a felperes, sem az alperes nem rendelkezett megfelelő képesítéssel, így alperesnek számolnia kellett a baleset bekövetkezésének lehetőségével. Az erős szél indokolta volna, hogy a munkáltató tapasztaltabb munkavállalókat küldjön a helyszínre, ne olyanokat, akiknek még a kétéves előírás szerinti gyakorlata sincs meg.

[11] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

[12] Hivatkozása szerint a baleset akkor következett be, amikor szürkületi időben személy³ és a felperes engedély nélküli fakivágást végeztek a kisfeszültségű hálózat biztonsági övezetén kívüli területén. Egyébként nem személy⁴, hanem egy harmadik személy tulajdonában állt a terület. Vitatta az alperes, hogy a baleset helyszínére küldte volna munkavégzés céljából a felperest és személy³t, állítása szerint a baleset helyszínétől 6,3 méterrel távolabb következett be az esemény. Vitatta, hogy a baleset kizárólag személy³ szabálytalan munkavégzése miatt következett be. A baleset napján a felperes volt a csoportvezető, azaz ez EBSZ 1.3. pont alapján kijelölt munkavezető, ezt támasztja alá az építési napló, a balesetet követő meghallgatásról készült jegyzőkönyv és személy³ meghallgatási jegyzőkönyve is.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélet

[13] A Fővárosi Törvényszék 24.M.70.084/2023/69. számú közbenső ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperesnek a 2020. február 5-én történt munkabaleset miatt 100 %-os mértékű kártérítést fizessen.

[14] A felülvizsgálati kérelemmel érintett részben – munkaviszonnyal való összefüggés – megállapította, hogy a felek között munkaviszony állt fenn, és a munkavállalót ért kár valamilyen formában összefüggésben áll a jogviszonnyal, azaz a munkaviszonyból folyó valamely tevékenység és a károsodás között kapcsolat van. A kár a munkaszerződésben meghatározott feladatok ellátása során, a munkáltató utasításának teljesítésekor következett be. Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a Kúria 1/2018. (VI. 25.) szám alatt KMK véleményt alkotott a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről, amely vélemény I/1. pontjában kimondta, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége az egészségkárosodás miatt keletkezett kárért akkor áll fenn, ha az a munkaviszonnyal összefügg.

[15] A felek között nem volt vitás, hogy a felperesnek munkaviszonya állt fenn az alperesnél és az sem volt kétséges, hogy munkaviszonyból eredő kötelezettségét teljesítette akkor, amikor a baleset bekövetkezett. A munkafeladatot az alperes adta ki részére, a baleset a munkáltató utasításának teljesítése során következett be. Az alperes ugyan hivatkozott arra, hogy a felperes utasításellenes munkát végzett a baleset bekövetkezésekor, ez a körülmény azonban a bíróság álláspontja szerint nem a munkaviszonnyal összefüggés körében értékelendő. A felek a munkaviszony fennállását nem vitatták.

[16] Az alperes a peres eljárás elején arra hivatkozott, hogy a kár bekövetkezésekor a felperes nem munkaviszonyból eredő kötelezettségét teljesítette, úgymond „fusizott”, ezért ezt a körülményt a peres eljárásban vizsgálni kellett. E körben a bíróság személy⁴ tanúvallomása alapján rögzítette, hogy a harmadik fa kivágásakor a feladatot a felperes nem a saját részére és nem is pénzbeli ellenszolgáltatás ellenében, hanem személy⁴ kérésének megfelelően végezte. A tanú meghallgatása során előadta, hogy fel sem merült közöttük az, hogy a felperesnek pénzt adjon azért, hogy az időközben megdőlt harmadik fát kivágja, a felperes és munkatársa döntöttek úgy, hogy a viharos időjárás miatt időközben az áramszolgáltató vezetékére veszélyessé vált fát kivágják. A tanúként meghallgatott személy³ is alátámasztotta vallomása során, hogy a harmadik fa, ami a helyszínen egy negyedik fára rádőlt, veszélyes volt a vezetékre. A tanú előadása szerint a felperes döntött úgy, hogy ezt a fát kivágják, de a tanú is a fát a vezetékre veszélyesnek ítélte.

[17] Nem volt megállapítható az, hogy a baleset bekövetkezésekor a felperes a saját javára vagy külső személynek végzett volna tevékenységet, így a munkaviszonnyal összefüggés egyértelműen megállapítható. Nem dönti meg az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkaviszonnyal összefüggés tényét az sem, hogy személy⁴ kérése volt a harmadik fa kivágása, a felperes és személy³ tanúként egyezően nyilatkoztak arról, hogy maguk is veszélyesnek ítélték a fát a vezetékek szempontjából.

[18] A már hivatkozott KMK vélemény I/2. pontjában kimondja, hogy a kár megállapíthatósága az általános élettapasztalaton alapul. Ez nem volt vitás, és a károkozó körülmény, valamint a kár közötti tényleges összefüggés is megállapítható figyelembevételével azokat a körülményeket is, hogy a balesetet követően a felperes kórházi kezelésben részesült, valamint orvosi leletek támasztják alá, hogy a baleset miatt azóta is rehabilitációs kezeléseket részesül.

[19] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla I.Mf.31.122/2025/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest másodfokú perki költség fizetésére kötelezte. Rögzítette, hogy a felmerült tanúdíjat, az elsőfokú eljárási és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

[20] A másodfokú bíróság a munkaviszonnyal összefüggésben kifejtette, hogy a munkáltató két fenyőfa eltávolítását kérte a felperestől, az utasítás kiadásakor ahhoz három darab fényképet is csatolt. A felperes az e-mailt megkapta.

[21] személy² operatív irányító tanúvallomásában elmondta, hogy az adott munkavállaló telefonon, e-mailben kapja meg mindig a feladatot. Emlékezett rá, hogy jelen perbeli ügyben kettő darab vezetékre dőlt fa eltávolításáról volt szó. A helyszínen jelenlévő személy⁴ szintén úgy nyilatkozott, hogy ő aznap reggel 9 óra 05 perckor bejelentette az áramszolgáltatónak, hogy a szomszéd telken két fa van rádőlvén a hálózatra. A tanú elmondta azt is, hogy amikor kiérkezett a felperes és a munkatársa, akkor ő kérte meg őket, hogy vágják ki a másik két fát is.

[22] Fentiek alapján irattellenes az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy a munkáltató egyértelműen nem határozta meg a feladatot. Az a vezetékre rádőlt két fa eltávolítása volt, nem pedig egy harmadik fa kidöntése. A balesetet okozó harmadik fáról a felperes önhatalmúlag döntött, ahogy arra az alperes fellebbezésében és az elsőfokú eljárás során mindvégig hivatkozott.

[23] A felperes több helyen elismerte ezt a tényt. Így a 2020. február 28-án felvetett meghallgatási jegyzőkönyvben, a munkavédelmi hatóság 2022. május 19-én felvett jegyzőkönyvében, valamint a keresetében is.

[24] személy³ és személy⁴ is megerősítette, hogy a harmadik fa meg volt dőlve, neki dőlt egy negyedik fának, és a harmadik fa kivágásáról a felperes döntött.

[25] Téves az elsőfokú bíróságnak azon megállapítása, hogy a munkavállalók a helyszínen saját maguk határozhatták el, hogy milyen munkafeladatot kell végrehajtani. Jelen esetben a munkáltató azt az utasítást adta, hogy a vezetékre rádőlt két fát távolítsák el, arra viszont nem adott utasítást, hogy egy harmadik fa kidöntését is végezzék el. Valamennyi tanú egybehangzóan nyilatkozott úgy, hogy a fa kidöntése előtt engedélyt kellett kérni a munkáltatótól, azt le kellett fényképezni és miután megérkezett a munkáltatói utasítás azt követően lehetett elvégezni a tevékenységet.

[26] Az alperes utasítása egyértelműen azt tartalmazza, hogy a vezetékre rádőlt két fát kellett eltávolítani és nem egy harmadik fát kidönteni. Téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy nem volt beazonosítható a munka.

[27] Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az áramszolgáltató és közte vállalkozási szerződés jött létre, amely alapján végezték az övezeten kívüli veszélyes fák kivágását, erre az alperes csak egyedi megrendelés alapján volt jogosult. A balesetet okozó harmadik fa kivágására vonatkozóan egyedi megrendelő nem került leadásra.

[28] A felperes és munkatársa az üzemzavart elhárították, mivel a két fa darabolással történő visszabontása megtörtént, a baleset pedig nem ennek következtében következett be. Így nem releváns az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a Technológiai Utasítás nem eléggé részletes. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a Technológiai Utasítás II.5.8. pontja részletesen tartalmazza a vezetékre fennakadt fa eltávolításának módjára vonatkozó utasításokat, melyet a felperes és munkatársa be is tartott.

[29] A másodfokú bíróság egyetértett az alperessel, miszerint a baleset nem a vezetékre dőlt két fa eltávolítása közben, hanem egy, az alperes működési területén kívül eső harmadik fa kivágása közben történt. A felperes önhatalmúlag döntött a fa kivágásáról, így nem állapítható meg, hogy azt a munkafeladatot ki adta az alperes a munkavállalói részére, továbbá, hogy a baleset a munkáltató utasításának teljesítése során következett be.

[30] Nem áll a munkaviszonnyal összefüggésben az a munkahelyen elszenvedett károsodás, amely a munkavállaló engedély nélküli „magán munkája” során következett be (BH2002.331.), vagy az utasítás- ellenes munkavégzésre vezethető vissza BH2007.201.

[31] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapítható volt, hogy a felperes harmadik félnek pénzbeli ellentételezés fejében, az alperes tulajdonában álló eszközökkel, az alperes működési területén kívül, nem annak érdekében, munkaidőben, engedély nélküli munkát végzett, amelyről az alperes nem tudott.

[32] Az alperes helytállóan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokon eljáró bíróság úgy állapította meg, miszerint a balesetet okozó harmadik fa veszélyt jelentett a vezetékre, hogy arra vonatkozóan részletes bizonyítást nem folytatott le, továbbá olyan megállapítást tett, amelyhez szakértelemmel nem rendelkezett.

[33] A balesetkori munkavégzés helyszíne az úgynevezett telepített erdő, a fa kivágásához az erdészeti hatóság hozzájárulása is szükséges lett volna. Amennyiben az áramszolgáltató úgy dönt, hogy vállalja a fa eltávolításának költségeit akkor árajánlatot kér az alperestől, és az ingatlan tulajdonos hozzájárulásával, valamint az erdészeti hatóság engedélyének birtokában az alperessel elháríttatja a potenciális veszélyt jelentő fát.

[34] A másodfokú bíróság jelen eljárásra irányadónak tekintettel az EBSZ 3.1.6. pontjában foglaltakat, valamint az alperes Technológiai Utasításának 3.1. pontját is.

[35] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperesi gyakorlattal kapcsolatban tanú1, tanú2, tanú3, tanú4 is egybehangzó tanúvallomást tettek. Ennek következtében az elsőfokú bíróság tévesen, a szabályzattal, tanúvallomásokkal ellentétesen állapította meg, hogy a felperesnek és személy3nak nem volt értesítési kötelezettsége.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes felülvizsgálati ellenkérelme

[36] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte azzal, hogy a közbenső ítélet szerint állapítsa meg az alperes teljes kártérítési felelősségét a felperes 2020. február 5-én bekövetkezett munkahelyi balesetért. Perköltséget is igényelt.

[37] A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette az Mt. 166. § (1) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 279. §-ában foglaltakat.

[38] A felperes szerint a másodfokú bíróság súlyosan okszerűtlenül mérlegelte a perben beszerzett bizonyítékokat, nem vette azok közül mindet figyelembe, illetve nem kellő súllyal értékelte azokat. Döntése ellentmond a Kúria 1/2018. (VI. 25.) szám alatt hozott KMK véleményében foglaltaknak.

[39] A hivatkozott KMK vélemény egyértelműen úgy foglal állást, hogy a munkaviszonnyal összefüggés akkor állapítható meg, ha a felek között munkaviszony áll fenn vagy állt fenn, és a munkavállalót ért kár valamilyen formában összefüggésben áll a jogviszonnyal. Ennek megítélésénél a munkaviszony időtartamának nincs jelentősége.

[40] Az alperes kártérítési felelősségét közbenső ítéletben megállapító elsőfokú bíróság a munkaviszonnyal való összefüggést igazoltnak tekintette figyelemmel arra, hogy az alperes a munkafeladatot kiadta, a baleset a munkáltató utasításának teljesítése során következett be. Az alperes ugyan hivatkozott arra, hogy a felperes utastásellenes munkát végzett a baleset bekövetkezésekor, ez a körülmény azonban a bíróság álláspontja szerint nem a munkaviszonnyal való összefüggés körében értékelendő. A felek a munkaviszony fennállását nem vitatták.

[41] Az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló volt kiemelve, hogy a perbeli esetben felperes magatartása nem minősült utasítás ellenesnek.

[42] A perbeli esetben a felperes nem vitatta, hogy a munkáltatói utasítás kettő darab üzemzavart okozó fa eltávolítására vonatkozott, azonban a harmadik fa eltávolítását arra tekintettel határozták el, mert az potenciálisan üzemzavart okozhatott bármelyik pillanatban tekintettel arra, hogy a fa félig rá volt dőlve egy másik fára, miközben folyamatosan erős széllelőkések voltak, így az bármikor ráeshetett az áramvezetésekre. A felperes nem saját vagy személy⁴ érdekében döntött a harmadik fa eltávolítása mellett, hanem kármegóvás céljából azért, hogy az a későbbiekben ne zuhanjon az áramvezetésekre és ne okozzon üzemzavart.

[43] A perben bizonyított, hogy a felperes pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül végezte el a harmadik fa kivágását az alperes érdekében, így súlyosan iratellenes és aggályos a másodfokú bíróság erre vonatkozó megállapítása. Ezt erősítette meg személy⁴ tanúvallomása is.

[44] személy³ helyszínen lévő munkatárs sem említette, hogy a felperes pénzt kapott volna a harmadik fa eltávolításáért. Úgy nyilatkozott, hogy a felperes döntött annak kivágásáról, de a munkatárs is veszélyesnek ítélte a fát a vezetésekre nézve.

[45] Életszerűtlen lenne, ha ilyen esetben újra ki kellene hívni a munkacsoport vezetőjét, vagy meg kellene várni, amíg az engedélykérés átfut (ez több óra illetve akár egy nap is lehet) miközben a fa bármelyik pillanatban rádőlhet a vezetésekre, és további károkat okozhat. A felperes és a többi munkavállaló e tekintetben önálló döntési helyzetben volt, ez

volt a bevett gyakorlat. A felperes ugyan elismerte, hogy a munkaterületet a harmadik fa nem veszélyeztette, az be volt akadva egy másik fába, az a bejelentett két fára nem volt veszélyes, csak a vezetékre. Állítása szerint, ha olyan fát lát, amit kezelni, azaz gallyazni vagy kivágni kell, a felettesnek köteles szólni, de üzemzavarnál nincs idő erre.

[46] személy2 aki az alperes operatív irányítója volt a baleset idején, de a per tartama alatt már nem állt munkaviszonyban az alperessel, érdektelen tanúvallomást tett. Az ő nyilatkozatát szükséges tehát a legnagyobb súllyal figyelembe venni. Tanúvallomása szerint amennyiben üzemzavar elhárításánál további veszélyes fát észleltek a munkavállalók, akkor azokat eltávolították, de ezt megelőzően le kellett „papírozni”. Ez azt jelentette, hogy előtte-utána fotót kellett készíteni, és a munkaterület elhagyása előtt azokat az üzemzavar elhárítási e-mail címre elküldeni. A tanú szerint tehát a felperesnek nem kellett tőle előzetesen engedélyt kérni üzemzavar elhárításakor olyan veszélyes fa eltávolításánál, ami a konkrét megbízásban nem szerepelt.

[47] tanú5, aki korábban operatív irányítóként dolgozott az alperesnél ugyancsak elmondta, hogy létező eljárás volt, miszerint a munkavállalók olyan fák eltávolítását is elvégezték, ami a cég2 megkeresésében nem szerepelt. Ezt tanú1 régiós irányító is megerősítette azzal, hogy előtte-utána fotót kellett készíteni, beküldeni a cég2 üzemirányítójának vagy személy2nak, és csak akkor volt megkezdhető a munka, hogyha erre engedélyt kaptak. Ez a nyilatkozat ellentétes személy2 állításával, aki szerint a fotókat elegendő volt a munkaterület elhagyása előtt elküldeni, tehát maga személy2 sem nyilatkozott úgy, hogy a fa kivágása előtt tőle engedélyt kellett kérni. tanú2 nyilatkozata tanúléhez hasonló és szintén ellentétes az operatív nyilatkozatával, így figyelmen kívül hagyandó.

[48] személy3 a fadöntést végző tanúnyilatkozata szerint „máskor is volt olyan, hogy a helyszínre érve észleltük, hogy más fákat is ki kell vágni, ilyenkor ezt vagy megcsináltuk, vagy más kollégával volt olyan, hogy csak legallyaztuk” (60. sorszámú jegyzőkönyv 10. oldal.)

[49] A fenti tanúvallomások tehát azt igazolják, hogyha üzemzavar elhárításra érkezett ki terepre egy munkavállaló, akkor az eljárásrendhez tartozott, hogy nemcsak azokat a fákat távolították el, amikre a konkrét utasítás szólt, hanem azokat is, amiket a helyszínen még veszélyesnek találtak, tehát ez a tevékenység, azaz a helyszínen potenciálisan veszélyesnek ítélt fák eltávolítása a munkaviszonyból adódó tevékenység része volt.

[50] A felperes azon tevékenysége, hogy az helység1 tanyán a feladatként szabott két fán kívül egy harmadik, potenciálisan veszélyesnek ítélt fa eltávolítását is megkezdte a munkaviszonyával összefüggő tevékenységnek tekintendő. A „munkaviszonnyal összefüggés” a Kúria már hivatkozott KMK véleménye szerint a felek között fennálló, vagy fennállt munkaviszony, és a kárnak e jogviszonnyal való összefüggése a munkaviszonyból folyó valamely tevékenység (magatartás, mulasztás) és a károsodás közötti kapcsolat alapján állapítható meg. A harmadik fa eltávolításának megkezdése ennek alapján a felperes alperesnél fennálló munkaviszonyából folyó tevékenység volt.

[51] A munkaköri leírásában felperesnek nem szerepelt, hogy a fakivágás előtt engedélyt kellett volna kérnie.

[52] Az ítélet indokolása iratellenes is. Az alperes és az cég1 Áramszolgáltató Kft. között 2019. április 30-án létrejött vállalkozási szerződés 3. pontja szerint négyféle feladat ellátására terjed ki az alperes tevékenysége. Ezen 3. pont d) alpontja szerint üzemzavar elhárításhoz, valamint rendkívüli időjárási helyzetekben felmerülő munkákhoz kapcsolódó szolgáltatások elvégzése (havária) az cég1 Hálózati Kft. teljes ellátási területére vonatkozóan. A felperest és társát üzemzavar elhárításra küldték ki az helység1 tanyához, ami a d) pont

szerinti tevékenység. A bíróság az okirati bizonyíték nem megfelelő részére alapozta ítéletét, mivel a b) pont szerinti tevékenységet vette figyelembe.

[53] Alperes nem hivatkozhat a fakivágás egyedi megrendelésének szükségességére üzemzavar, rendkívüli időjárási helyzet esetén, az ítélet indokolása e körben iratellenes. Az EBSZ 3.1.6. pont és a Technológiai Utasítás rendelkezései azért nem relevánsak, mert a favágásokra magával az cégl-mel kötött szerződés alapján, annak 3. d) pontja szerinti üzemzavar elhárítás céljából került sor, tehát az cégl tudatában volt annak, hogy adott helyszínen üzemzavar elhárítás céljából fakivágás történik.

[54] A felülvizsgálati kérelem szerint amennyiben a Kúria a másodfokú ítéletet hatályában fenntartja, úgy a felperes az alperes részére megállapított ügyvédi munkadíj 50 %-os mértékben való csökkentését kéri tekintettel arra, hogy az alperesi munkadíj jelentősen eltúlzott, továbbá a felperes rokkantnyugdíjas, minimális jövedelemmel rendelkezik.

[55] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltségben való marasztalásával. Érvelése szerint az eljárás során mind okiratokkal, mind tanúvallomásokkal igazolta, hogy a balesetet okozó harmadik fa kivágására nem az alperes adott utasítást a munkavállalók részére, arról tudomása sem volt. Tény, hogy a baleset nem a vezetékre dőlt fa eltávolítása közben következett be. Bizonyítást nyert, hogy ez a harmadik fa nem a vezeték felé, hanem azzal párhuzamosan dőlt, így fizikailag kizárt volt, hogy veszélyt jelentsen a vezetékre, továbbá felperes nyilatkozatai alapján sem lehetett megállapítani ennek a veszélynek a fennállását.

[56] Alperes igazolta, hogy a felperes a baleset bekövetkezésekor nem a munkaszerződésben és az alperesi utasításban meghatározott feladatokat látta el, ezért nem a munkaviszonyából eredő kötelezettségét teljesítette. A baleset nem az alperesi utasítás szerinti vezetékre dőlt két fa eltávolítása közben, hanem egy, az alperesi működési területen kívül eső harmadik fa jogszabályba és az alperes Technológiai Utasításába ütköző szabálytalan kivágás közben következett be. Az alperes nem utasította a harmadik fa kidöntésére sem a felperest, sem a felügyelete alatt dolgozó személyt.

[57] Felperes úgy hivatkozik az alperes és az cégl Áramszolgáltató Kft. között létrejött vállalkozási szerződésre, mintha ő is részese lett volna annak, pedig az ő vonatkozásában a munkaszerződése és a munkavégzésre vonatkozó szabályok az irányadóak.

[58] Alperes érvelése szerint alaptalan a felperesnek a perköltség mértékének csökkentésére való kérelme is, mivel a felszámított összeg tükrözi az eljárás során kifejtett alperesi munka mennyiségét.

A Kúria döntése és jogi indokai

[59] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[60] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. A felülvizsgálat funkciója a kérelmet előterjesztő fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Kúria kizárólag azt bírálhatja el, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okból a megjelölt jogszabályokat megsértette-e a jogerős ítélet.

[61] A felülvizsgálati kérelem akkor bizonyulhat eredményesnek, ha a kérelem előterjesztője a szükséges tartalmi kellékekkel rendelkező, határidőben benyújtott

beadványában kimutatja a támadott jogerős határozatnak a jogvita érdemi elbírálására konkrétan kiható módon jogszabálysértő voltát, vagyis a támadott határozatra vonatkoztatva adja elő jogszabálysértésre utalásait, a konkrét döntés alapjául szolgáló érvrendszer téves, illetve hiányos voltát mutatja be, és az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértést igazol (Pp. 413. § (1) bekezdés b) pont).

[62] A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályhelyek tekintetében vizsgálhatta és ítélt meg annak jogszabálysértő voltát.

[63] Az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt.

[64] Erre figyelemmel a munkáltatói kártérítési felelősség szabályainak tárgyi hatálya a munkajogviszony keretében keletkezett károkra terjed ki. A munkáltató munkahelyi baleset esetén fennálló kártérítési felelőssége megállapításánál tehát fontos elhatárolni a munkajogviszonnyal összefüggést és az ellenőrzési, illetve működési kört. A „munkaviszonnyal összefüggésben” kifejezés arra a tárgykörre utal, amelybe tartozó károsodásért a munkáltató felel. A kifejezés egyrészt arra mutat rá, hogy munkaviszonynak kell fennállnia, másrészt arra, hogy a munkavállalót ért kárnak összefüggésben kell állnia a munkaviszonyával.

[65] Az okozott kárért fennálló felelősség általában akkor állapítható meg, ha bizonyított a károkozó magatartás, a kár és az ezek közötti okozati összefüggés. A munkáltató kártérítési felelősségének általános jellemzői miatt a károkozó magatartás, az objektív felelősség az Mt. bizonyítási, illetve kimentési szabályai tükrében a munkaviszonnyal összefüggés mögött, mintegy a háttérben húzódik meg. Ennélfogva elsődleges feltétel, hogy a felek között munkaviszonynak kell fennállnia, és a kárnak össze kell függenie a jogviszonnyal. A munkáltató károkozó magatartása lényegében olyan az Mt.-ben, vagy más jogszabályban előírt kötelezettség megszegése, elmulasztása, amely a károsodás közvetlen kiváltó oka. Az Mt. 166. § (1) bekezdése a felelősség feltételeként csupán a munkaviszonnyal összefüggést rögzíti, amit a munkavállalónak úgy kell alátámasztania, hogy meggyőző legyen a bíróság számára a kár és a munkahelyi körülmények közötti kapcsolat (EBH2010.2158.). Munkaviszony hiányában a munkáltató kártérítési felelőssége nem állapítható meg (BH2009.87.).

[66] Fentiekből következően a perben a munkáltató kártérítési felelősségének fennállásához – amennyiben a munkaviszonnyal összefüggés megállapítható – a károkozó magatartás és a kár közötti okozati összefüggést kell vizsgálni, tehát a bíróságok helytállóan elsődlegesen a munkaviszonnyal való összefüggés bizonyítottságát tették vizsgálódásuk középpontjába.

[67] Jelen ügyben a munkaviszony fennállása szempontjából az nem volt vitatott, hogy a felperes munkaszerződéssel munkaviszonyban állt az alperesnél, és az sem volt kétséges, hogy munkatársával munkaidőben utasításra ment adott munkavégzési helyre munkaköri feladat ellátása (fakivágás) céljából. Itt tevékenységüket az alperes szerszámaival, annak érdekében és utasítása alapján kezdték meg.

[68] Tény, hogy a feladatul kapott kettő fa kivágását követően, az azoktól alig több mint hat méterre, erdős területen lévő további két fa kivágását arra vonatkozó munkáltatótól kapott utasítás, eligazítás nélkül határozta el a felperes – amelynek egyébként következménye lett a bekövetkező baleset –, de ez nem a munkaviszony megállapíthatósága körében értékelendő (ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt ítéletében), hanem a kárfelelősség kimentése során kell figyelembe venni a másodfokú bíróság által is hivatkozott BH.2007.201. számon megjelent LB. Mfv.I.10.562/2006. számú határozata szerint is. Az

utasításellenes munkavégzést az LB. nem a munkaviszony fenn nem állta, hanem a munkáltató objektív kárfelelőssége alóli mentesülés körében értékelte.

[69] A rendelkezésre álló tanúvallomások alapján sem lehetett arra a következtetésre jutni, hogy a felperes nem munkaviszony keretében járt el, amikor a baleset bekövetkezett.

[70] A felperesen kívül személy3 és személy4 tanúvallomásában egyértelműen azt állította, hogy az utóbb történt baleset helyszínén ugyan csak kettő fa kivágására kaptak a munkavállalók utasítást, a harmadik fa kidöntése mellett pedig azért döntött a felperes, hogy a további esetleges károsodástól megóvja nemcsak a bejelentőt, de a munkáltatót is. Mindezt pedig munkaviszonyból folyó kötelezettsége alapján teljesítette akkor is, ha utólag intézkedésének elrendelése esetleg tévesnek vagy hibásnak minősült.

[71] személy2 – a baleset idején operatív irányítóként dolgozó munkavállaló – elfogulatlan tanúvallomásában megerősítette, hogy egy nem tervezett üzemzavar elhárítási munkáit kellett elvégezni a felperesnek és munkatársának. Megerősítette, hogy „Volt példa arra, hogy ha üzemzavar elhárítása céljából kimentek a helyszínre az alperesi munkavállalók, akkor ha észlelték, hogy további veszélyes fák vannak, akkor azokat eltávolították, de ezt megfelelően le kellett papírozni. A lepapírozás azt jelentette, hogy előtte-utána fotót kellett készíteni, és a munkaterület elhagyása előtt azokat az üzemzavar elhárítási e-mailcímre átküldeni.” (58. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal 4. bekezdés). A tanú tehát nem cáfolta, hogy a felperesnek lehetősége volt másik fa kivágását is elrendelni a helyszínen. Annak vizsgálata, hogy megfelelő dokumentálás („lepapírozás”) helyesen történt-e, nem a munkaviszony fennállásának megállapítása körében értékelendő.

[72] Helyesen hivatkozott a felperes a munkaköri leírására is. Ebben az szerepel, hogy „amennyiben előzetes felmérés, bejárás az adott területről nem készült (például üzemzavar elhárítás, vagy KIF hálózat) akkor a munka megkezdése előtt fényképet kell készíteni a munkaterületről, elvégzendő feladról”. Ebből is az következik, hogy a fakivágás megkezdése előtt a felperesnek erre vonatkozóan külön engedélyt nem kellett kérnie.

[73] A munkaviszony fennállása szempontjából annak nem lehetett kiemelt jelentősége, hogy az áramszolgáltató és az alperes közötti vállalkozási szerződés szerint a harmadik fa kivágására egyedi megrendelőt kellett volna kiadni, amivel az alperes nem rendelkezett. A tanúk nem erősítették meg, hogy ilyen megrendelő nélkül veszélyhelyzetet nem lehetett/kellett elhárítani, csupán fényképfelvételek készítésének előírását állították, ami a szerződéstől egyébként független volt.

[74] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az utasítás hiányában végzett munka egyik esete az úgynevezett „fusizás”, amelynek jelen ügyben való megállapíthatóságát a bíróságok vizsgálták. Nem felel ugyanis a munkáltató a balesetből eredő kárért, ha a baleset a munkavállaló engedély nélküli magánmunkája (fusizás) során következett be (LB. Mfv.10.806/2000. számú határozat, megjelent: BH2002.331.). Ebben az ügyben a munkavállaló kizárólag az engedély nélküli, saját érdekében végzett munka céljából ment a baleset helyszínéül szolgáló munkahelyre.

Jelen perbeli esetben azonban a másodfokú bíróság tévesen állapította meg bizonyítékok hiányában, hogy a felperes saját érdekében, bármilyen – akár pénzbeli vagy másfajta - ellenszolgáltatás fejében, „magánmunka” céljából végezte, illetve végeztette el azon fák kivágását, amelyek végül a baleset bekövetkezéséhez vezettek.

[75] A munkaviszonnyal való összefüggés tényén az sem változtat, hogy személy4 bejelentő kérése volt a harmadik fa kivágása, mivel személy3 munkatárs tanúként felperessel egyezően nyilatkozott arról, hogy ők maguk is veszélyesnek ítélték a fát a vezeték szempontjából különösen a viharos szélre tekintettel. Ezen körülmény is arra utal, hogy a felperes munkaviszony keretében, a munkáltató érdekében járt el erre vonatkozó kifejezett

utasítás hiányában is. Az elvégzett tevékenység (fakivágás) a felperes munkakörébe tartozott. Az a tény, hogy helyi munkairányítóként tévesen értékelte esetleg veszélyesnek a fa helyzetét, nem tekinthető magánérdeknek, inkább a kárelhárítási szándéknak, aminek céljából a helyszínre kimentek.

[76] Az elsőfokú bíróság arra is helyesen utalt közbenső ítéletében, hogy a kár bekövetkezése egyértelmű volt, a károkozás és a kár közötti okozati összefüggés is megállapítható volt mind a bizonyítékok, mind az általános élettapasztalat szerint. Így pedig megvalósultak az Mt. 166. § (1) bekezdése szerinti, a kártérítési felelősség megállapításához szükséges feltételek, azaz a munkaviszonnyal összefüggés, a bekövetkezett kár, illetve a kettő közötti okozati összefüggés.

[77] A másodfokú bíróság elfoglalt téves jogi álláspontja miatt kizárólag a munkaviszony fennálltával, illetve annak hiányával foglalkozott, és elmulasztotta az vizsgálni, hogy a baleset a munkáltató ellenőrzési körében vagy azon kívül következett-e be, illetve, hogy erre figyelemmel hogyan alakul a kárfelelősség alóli kimentés. Így mindezek értékelésének a megismételt eljárásban kell eleget tennie, figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletében és a fellebbezésben foglalt indokokra is.

[78] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította a Pp. 424. § (4) bekezdésében foglalta tekintettel.

[79] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján a felek felülvizsgálati eljárási költségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie.

[80] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el.

[81] A végzés ellen a Pp.407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében felülvizsgálatnak nincs helye.

Elvi tartalom

A munkáltatói kártérítési felelősségi szabályok tárgyi hatálya a munkajogviszony keretében keletkezett károkra terjed ki. A „munkaviszonnyal összefüggésben” kifejezés arra a tárgykörre utal, amelybe tartozó károsodásért a munkáltató felel (Mt. 166. § (1) bekezdés).

Budapest, 2026. április 28.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró